

Onsdag den 14. juni 2017

P8_TA(2017)0262

2016-rapport om Kosovo

Europa-Parlamentets beslutning af 14. juni 2017 om Kommissionens 2016-rapport om Kosovo (2016/2314(INI))
(2018/C 331/10)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Thessaloniki den 19.-20. juni 2003 om muligheden for, at de vestlige Balkanlande kan indtræde i Den Europæiske Union,
- der henviser til stabiliserings- og associeringsaftalen mellem EU og Kosovo, som trådte i kraft den 1. april 2016,
- der henviser til undertegnelsen af en rammeaftale med Kosovo om deltagelse i Unionens programmer,
- der henviser til den første aftale om principper for en normalisering af forbindelserne, som blev undertegnet den 19. april 2013 af premierministrene Hashim Thaçi og Ivica Dačić, og til gennemførelsesplanen af 22. maj 2013,
- der henviser til Rådets afgørelse (FUSP) 2016/947 af 14. juni 2016 om ændring af fælles aktion 2008/124/FUSP om Den Europæiske Unions retsstatsmission i Kosovo (EULEX Kosovo),
- der henviser til beretninger fra FN's generalsekretær om de igangværende aktiviteter under FN's midlertidige administrative mission i Kosovo (UNMIK) og udviklingen i denne forbindelse, herunder til den seneste beretning af 26. oktober 2016, og til FN's Sikkerhedsråds debat om UNMIK, der blev afholdt den 16. november 2016,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 9. november 2016 om EU's udvidelsespolitik (COM(2016)0715),
- der henviser til Kommissionens 2016-rapport om Kosovo af 9. november 2016 (SWD(2016)0363),
- der henviser til Kommissionens vurdering af 18. april 2016 om Kosovos økonomiske reformprogram for 2016-2018 (SWD(2016)0134),
- der henviser til de fælles konklusioner fra den økonomiske og finansielle dialog mellem EU og det vestlige Balkan og Tyrkiet af 26. maj 2016 (9500/2016),
- der henviser til den europæiske reformdagsorden, der blev iværksat den 11. november 2016 i Pristina,
- der henviser til formandskabets konklusioner af 13. december 2016 om udvidelse og stabiliserings- og associeringsprocessen,
- der henviser til konklusionerne fra samlingerne i Rådet for Almindelige Anliggender den 7. december 2009, 14. december 2010 og 5. december 2011, hvori det blev understreget og igen blev bekræftet, at Kosovo — uden at dette berører medlemsstaternes holdning vedrørende dets status — også bør stilles i udsigt at opnå visumliberalisering, når alle betingelser er opfyldt,
- der henviser til Kommissionens forslag til en forordning om visumliberalisering til borgere fra Kosovo af 1. juni 2016 (COM(2016)0277) og til Kommissionens fjerde rapport af 4. maj 2016 om Kosovos fremskridt med at opfylde kravene i køreplanen for visumliberalisering (COM(2016)0276),

Onsdag den 14. juni 2017

- der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 (1999), den rådgivende udtalelse fra Den Internationale Domstol af 22. juli 2010 om Kosovos ensidige uafhængighedserklærings overensstemmelse med folkeretten samt til FN's Generalforsamlings resolution 64/298 af 9. september 2010, som anerkendte Den Internationale Domstols udtalelse, og hvori der blev udtrykt tilfredshed med EU's vilje til at fremme dialogen mellem Serbien og Kosovo,
 - der henviser til de fælles erklæringer fra de interparlamentariske møder mellem Europa-Parlamentet og Kosovo den 28.-29. maj 2008, 6.-7. april 2009, 22.-23. juni 2010, 20. maj 2011, 14.-15. marts 2012, 30.-31. oktober 2013 og 29.-30. april 2015, og til de udtalelser og henstillinger, der blev vedtaget under det første og andet møde i det parlamentariske stabiliserings- og associeringsudvalg EU-Kosovo henholdsvis den 16.-17. maj 2016 og den 23.-24. november 2016, og til det første møde i Stabiliserings- og Associeringsrådet den 25. november 2016,
 - der henviser til sine tidligere beslutninger,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 52,
 - der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A8-0062/2017),
- A. der henviser til, at 114 af FN's 193 medlemsstater, herunder 23 af de 28 EU-medlemsstater, anerkender Kosovos uafhængighed;
- B. der henviser til, at (potentielle) kandidatlande bedømmes ud fra deres egne resultater, og til, at hastigheden, hvormed de nødvendige reformer gennemføres, og disse reformers kvalitet afgør tidsplanen for tiltrædelse;
- C. der henviser til, at EU gentagne gange har givet udtryk for, at det er rede til at støtte den økonomiske og politiske udvikling af Kosovo gennem et klart europæisk perspektiv i overensstemmelse med regionens europæiske perspektiv, og Kosovo har udtrykt ønske om at nærme sig europæisk integration;
- D. der henviser til, at EU har bragt retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder, styrkelse af de demokratiske institutioner, herunder reform af den offentlige forvaltning, samt gode naboforhold, økonomisk udvikling og konkurrenceevne i centrum for sin udvidelsespolitik;
- E. der henviser til, at mere end 90 % af kosovarene frygter arbejdsløshed, og mere end 30 % modtager mellem 0 og 120 EUR om måneden;
1. glæder sig over ikrafttrædelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen mellem EU og Kosovo (SAA) den 1. april 2016 som det første aftalemæssige forhold og et afgørende skridt for at fortsætte Kosovos integrationsproces med EU; glæder sig over lanceringen af den europæiske reformdagsorden den 11. november 2016 og vedtagelsen af den nationale strategi for gennemførelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen som en platform til at lette gennemførelsen af denne aftale og opfordrer Kosovo til fortsat at vise klar politisk vilje og beslutsomhed til at gennemføre den aftalte køreplan, herunder oprettelse af en koordineringsmekanisme med henblik på gennemførelsen af stabiliserings- og associeringsaftalen, til at udnytte den positive dynamik, der er skabt af stabiliserings- og associeringsaftalen med henblik på at gennemføre og institutionalisere reformer og forbedre den socioøkonomiske udvikling af Kosovo, til at etablere et samarbejde med EU på en lang række områder, hvilket også vil fremme Kosovos handels- og investeringsmæssige integration, til at fremme forbindelserne med nabolandene og bidrage til at sikre stabilitet i regionen; opfordrer Kosovos regering til at fokusere på gennemførelsen af de omfattende reformer, der er nødvendige for at opfylde landets forpligtelser i stabiliserings- og associeringsaftalen; glæder sig over afholdelsen af det andet møde i Det Parlamentariske Stabiliserings- og Associeringsudvalg den 23.-24. november 2016 og afholdelsen af det første møde i Stabiliserings- og Associeringsrådet EU-Kosovo den 25. november 2016; bemærker, hvordan frie, retfærdige og gennemsigtige tidlige parlamentsvalg og lokalvalg i anden halvdel af 2017 er afgørende for demokratiets fremtid i Kosovo samt for landets fremtidige udvikling af EU's integrationsproces;
2. glæder sig over den generelt fredelige og velordnede gennemførelse af det tidlige parlamentsvalg den 11. juni 2017; beklager imidlertid, at nogle af anbefalinger fra Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder under Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE/ODIHR) fra 2014 ikke er blevet fulgt; udtrykker sin bekymring over de problemer, som EU's observatører observerede under valgkampagnen, navnlig med hensyn til visse politiske partiers forstyrrende indblanding i mediernes uafhængighed, både private og offentlige, og til truslerne mod og intimideringen af medlemmer og kandidater inden for det kosovoserbiske samfund, som konkurrerede med Srpska Lista;

Onsdag den 14. juni 2017

opfordrer indtrængende parterne til hurtigt at danne regering for at fortsætte Kosovos vej mod EU og for at forpligte sig til at ratificere en grænsedragningsaftale med Montenegro og for at fortsætte udarbejdelsen af en resultatliste over domfældelser for korruption på højt niveau og organiseret kriminalitet med henblik på at bane vejen for visumfri indrejse for borgere fra Kosovo;

3. udtrykker bekymring over den vedvarende ekstreme polarisering af det politiske landskab; opfordrer alle parter til at udvise ansvarlighed og ejerskab og til at skabe betingelserne for en frugtbar løsning og en resultatorienteret dialog med henblik på at mindske spændingerne og opnå et holdbart kompromis, der tager sigte på at lette landets fremskridt på dets vej mod EU;

4. opfordrer indtrængende lederne af de kosovoserbiske befolkningsgrupper til at tage fuldt ejerskab over deres plads og rolle i landets institutioner, handlende uafhængigt af Beograd og konstruktivt til gavn for alle borgere i Kosovo, og opfordrer samtidig Kosovo til fortsat at støtte kosovoserberes adgang til Kosovos institutioner; glæder sig i denne forbindelse over integrationen af kosovoserbisk personale inden for retsvæsenet, politiet og civilbeskyttelse i Kosovos system; opfordrer Kosovos myndigheder til fortsat at opbygge gensidig tillid mellem lokalsamfund og samtidig fremme deres økonomiske integration;

5. fordømmer på det kraftigste den voldelige afbrydelse af aktiviteter, som blev forårsaget af en række medlemmer af oppositionen, og som fandt sted i parlamentet i Kosovo i første halvdel af 2016, og glæder sig over, at oppositionen igen deltager i parlamentets drøftelser om de fleste spørgsmål og over den konstruktive deltagelse af alle medlemmer af den blandede parlamentariske delegation fra Europa-Parlamentet og Kosovos parlament under den sidste del af det afgående parlaments valgperiode; understreger vigtigheden af politisk dialog, aktiv og konstruktiv deltagelse af alle politiske partier i beslutningsprocesserne og uhindret parlamentarisk arbejde som afgørende betingelser for fremskridt i EU's integrationsproces;

6. understreger, at vejen mod EU-integration kræver en strategisk langsigtet vision og et vedholdende engagement i vedtagelsen og gennemførelsen af de nødvendige reformer;

7. noterer sig, at fem medlemsstater ikke har anerkendt Kosovo; understreger, at anerkendelse ville være til gavn for normaliseringen af forholdet mellem Kosovo og Serbien og øge EU's troværdighed i dets egen eksterne politik; noterer sig med tilfredshed alle medlemsstaters konstruktive tilgang i arbejdet med at fremme og styrke forbindelserne mellem EU og Kosovo med henblik på at fremme den samfundsøkonomiske udvikling, retsstatsprincippet og den demokratiske konsolidering til gavn for Kosovos befolkning; opfordrer til, at der anlægges en positiv tilgang til Kosovos deltagelse i internationale organisationer;

8. glæder sig over forslaget fra Kommissionen om indrømmelse af visumliberalisering, hvilket ville være et meget positivt skridt for Kosovo på vejen mod europæisk integration; glæder sig over faldet i antallet af asylansøgninger fra kosovoske borgere i både EU og Schengenassocierede lande og glæder sig over indførelsen af fonden for reintegration og reintegrationsprogrammer for hjemvendte Kosovo-borgere; udtrykker bekymring over den fastlåste situation i det afgående parlament med hensyn til ratificeringen af grænseaftalen med Montenegro og understreger, at visumliberaliseringen kun kan indrømmes, når Kosovo har opfyldt alle kriterier, herunder i forbindelse med opbygning af en resultatliste over domfældelser på højt niveau for korruption og organiseret kriminalitet, som er blevet hjulpet godt på vej af den elektroniske sporingsmekanisme for højtprofilerede sager, som Kosovo anvender til meget alvorlige forbrydelser, en mekanisme, der også bør udvides til andre straffesager; opfordrer derfor myndighederne til at intensivere bestræbelserne på at løse problemerne vedrørende hvidvaskning af penge, narkotikahandel, menneskehandel, våbenhandel og ulovlig besiddelse af våben;

9. finder det afgørende, at Kosovos udenrigs- og sikkerhedspolitik bør bringes på linje med EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik;

10. glæder sig over de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de forskellige aftaler, der er indgået siden august 2016 i normaliseringsprocessen med Serbien, efter måneder med få eller slet ingen fremskridt; understreger, at den fulde gennemførelse af aftalerne er afgørende for en fortsat vellykket udvikling af Pristina/Beograd-dialogen; opfordrer både Kosovo og Serbien til at udvise større engagement og vedholdende politisk vilje for så vidt angår normaliseringen af forbindelserne og til at afstå fra enhver foranstaltning, der vil bringe de fremskridt, der er opnået hidtil, i fare; minder om, at

Onsdag den 14. juni 2017

dette er en betingelse for tiltrædelse til EU; noterer sig visse fremskridt med hensyn til andre tekniske spørgsmål såsom matrikelregister, universitetsksamensbeviser og nummerplader og med hensyn til gennemførelsen af aftalen om Mitrovica-broen; har med bekymring fulgt udviklingen i forbindelse med broen i Mitrovica og støtter den seneste aftale; glæder sig over tildelingen af en uafhængig international telefonkode til Kosovo; gentager sin opfordring til Tjenesten for EU's Optræden Udadtil om regelmæssigt at gennemføre en evaluering af begge parter resultater med hensyn til overholdelsen af deres forpligtelser og om at aflægge rapport herom til Europa-Parlamentet; understreger, at de indgåede aftaler bør forbedre hverdagen for almindelige borgere; bemærker, at fordelene ved dialogen ikke er klare for borgerne i Kosovo og Serbien, og understreger, at der er behov for størst mulig gennemsigtighed i formidlingen af resultaterne af dialogen, navnlig i det nordlige Kosovo; understreger vigtigheden af gode naboskabsforbindelser med alle lande på det vestlige Balkan;

11. fordømmer på det kraftigste handlingen med at sende et serbisk nationalistisk tog fra Beograd til det nordlige Kosovo; udtrykker alvorlig bekymring over udtalelserne om krigsmageri og den EU-fjendtlige retorik; noterer sig afgørelsen fra domstolen i Colmar (Frankrig) om at nægte at udlevere Ramush Haradinaj til Serbien og løslade denne, som blev frikendt i 2008 og 2012 af ICTY og anholdt i Frankrig den 4. januar 2017 på grundlag af en international arrestordre, der blev udstedt af Serbien i 2004 i henhold til landets lov om statslige myndigheders organisation og kompetencer i retssager om krigsforbrydelser; beklager, at denne lov hidtil har været misbrugt til at forfølge borgere i de lande, der tilhørte det tidligere Jugoslavien, således som det fremgår af denne seneste sag; opfordrer indtrængende begge parter til at afstå fra at tage provokerende skridt og anvende uhensigtsmæssig retorik, der kan hindre normaliseringsprocessen; opfordrer EU, Kosovo og Serbien til at drøfte disse spørgsmål på en konstruktiv måde inden for rammerne af forhandlingerne om tiltrædelse af EU;

12. bemærker, at sammenslutningen af serbiske kommuner endnu ikke er blevet oprettet, at den tilsvarende statut endnu ikke er blevet udarbejdet, og at oprettelsen af sammenslutningen er Kosovos regerings ansvar; opfordrer indtrængende Kosovo til at oprette sammenslutningen hurtigst muligt i overensstemmelse med den aftale, der blev indgået inden for rammerne af den EU-støttede dialog og i overensstemmelse med dommen fra Kosovos forfatningsdomstol; opfordrer i denne forbindelse Kosovos myndigheder til at udpege en arbejdsgruppe på højt plan med et klart og tidsbundet mandat til at stille forslag om en statut for offentlig input og parlamentarisk kontrol; udtrykker bekymring over den fortsatte tilstedeværelse af Serbiens parallelle strukturer, herunder deres fortsatte finansielle støtte, og opfordrer til, at de afvikles; opfordrer alle interessenter til at finde en acceptabel og langsigtet løsning, der er tilfredsstillende for alle parter, på Trepča-minekomplekssets status.

13. opfordrer de politiske kræfter til at sikre, at det serbiske samfunds borgerlige frihedsrettigheder og sikkerhed og dets religiøse samlingssteder respekteres;

14. glæder sig over oprettelsen af Kosovos specialistkammer og specialiserede anklagemyndighed i Haag som et vigtigt skridt til at sikre retfærdighed og forsoning; understreger, at vidnebeskyttelse er afgørende for en vellykket gennemførelse af den særlige domstol, og opfordrer derfor myndighederne til at give borgerne mulighed for at drage fordel af denne ordning uden frygt for gengældelse; opfordrer EU og medlemsstaterne til fortsat at støtte domstolen, bl.a. gennem tilstrækkelig finansiering; glæder sig over, at Nederlandene er rede til at være værtsland for domstolen;

15. opfordrer Kosovo til at tage hånd om spørgsmålet om forsvundne personer, herunder garantere ejendomsretten effektivt, forbyde uretmæssig bemægtigelse af ejendomme og sikre tilbagesendelse og reintegration af fordrevne personer; opfordrer Kosovo til at sikre effektiv erstatning til ofre for voldtægt i forbindelse med krig som nævnt i den nationale handlingsplan; noterer sig med bekymring de langsomme fremskridt, der gøres i efterforskninger, retsforfølgelser og domme for krigsforbrydelser, herunder i tilfælde af seksuel vold under krigen i Kosovo i 1998-1999, og tilskynder Kosovo til at intensivere sine bestræbelser i denne henseende;

16. beklager, at civilsamfundet ikke er blevet regelmæssigt hørt som led i beslutningsprocessen; opfordrer indtrængende til at styrke civilsamfundet yderligere og opfordrer til, at der vises politisk vilje til at indgå i en dialog med civilsamfundet ved at gennemføre minimumsstandarderne for offentlig høring;

17. opfordrer de politiske kræfter til at sikre, respektere, støtte og intensivere bestræbelserne på at forbedre retsstatsforholdene, herunder retsvæsenets uafhængighed, og foretage en klar sondring mellem det legitime ønske om frihed og retfærdighed for befolkningen i Kosovo og handlinger foretaget af personer, der angiveligt har begået krigsforbrydelser, som skal behørigt retsforfølges af de kompetente retslige myndigheder;

Onsdag den 14. juni 2017

18. konstaterer, at Ombudsmanden i 2015 påbegyndte gennemførelsen af loven om ombudsmanden fra 2015 med øget og forbedret rapportering, og opfordrer indtrængende til vedtagelse af sekundær lovgivning i tilknytning hertil; opfordrer Kosovos parlament og regering til at sikre den finansielle, funktionelle og organisatoriske uafhængighed af ombudsmanden i overensstemmelse med internationale standarder for nationale menneskerettighedsinstitutioner; opfordrer indtrængende regeringen til at følge op på rapporter og anbefalinger fra Rigsrevisionen og Ombudsmanden;

19. understreger behovet for en velfungerende ombudsmandsinstitution og behovet for at sikre, at den modtager alle de nødvendige ressourcer til at gennemføre sine aktiviteter;

20. bemærker, at skønt der er gjort visse fremskridt med vedtagelsen af lovgivning for et velfungerende retsvæsen, er retsplejen langsom og ineffektiv og hæmmet af tilbageværende mangler i straffelovgivningen, politiske og økonomiske hensyn, politisk indblanding, manglende ansvarlighed og begrænsede finansielle og menneskelige ressourcer, bl.a. hos den særlige anklagemyndighed; tilskynder Kosovo til at tage disse spørgsmål op som en prioritet for at sikre retssikkerhed med hensyn til ejendomsrettigheder for udenlandske investorer; bemærker den indsats, der er gjort af politiet og den offentlige anklagers kontor for at bekæmpe organiseret kriminalitet; anerkender de kompetente myndigheders indsats for at efterforske Astrit Deharis død i fængslet og opfordrer indtrængende de kompetente myndigheder til at færdiggøre efterforskningen;

21. glæder sig over undertegnelsen af rammeaftalen om Kosovos deltagelse i EU-programmer og opfordrer til den hurtigst mulige ikrafttrædelse af aftalen og en korrekt gennemførelse heraf efter Europa-Parlamentets godkendelse;

22. udtrykker alvorlig bekymring over de manglende fremskridt med hensyn til beskyttelse af ytringsfriheden og mediefriheden og over øget politisk indgriben og pres og intimidering af medier; er dybt bekymret over det stigende antal direkte trusler mod og angreb på journalister og den udbredte selvzensur; opfordrer indtrængende Kosovos myndigheder til fuldt ud at anerkende og beskytte ytringsfrihed i overensstemmelse med EU's standarder og til at sætte en stopper for straffrihed for angreb mod journalister og bringe de ansvarlige for en domstol; opfordrer indtrængende regeringen til at sikre, at public service-mediet RTK er uafhængigt og bæredygtigt, og til at indføre en passende finansieringsordning; opfordrer til vedtagelse af fornuftig lovgivning om ophavsret og til at sikre gennemsigtighed med hensyn til ejerskab af medierne;

23. opfordrer Kosovos regering til at sikre, at sager om fysiske overgreb på journalister og andre former for pres efterforskes omgående, til at fremskynde og styrke retsvæsenets domsafgørelser, til fortsat utvetydigt at fordømme alle angreb mod journalister og mediehuse og til at sikre gennemsigtighed i mediernes ejerforhold ved at bekæmpe den voksende risiko for urimeligt pres på redaktører og journalister;

24. glæder sig over den aftale, der blev undertegnet den 30. november 2016 af Kosovo og Serbien om de sidste skridt til gennemførelse af den retlige aftale, indgået som led i dialogen af 9. februar 2015, som gør det muligt for retsinstitutionerne i landet at blive operationelle på hele Kosovos område;

25. understreger, at systemisk korruption er i strid med EU's grundlæggende værdier om gennemsigtighed og retsvæsenets uafhængighed; gentager sin bekymring over de meget langsomme fremskridt i kampen mod korruption og organiseret kriminalitet og opfordrer til en fornyet indsats og en klar politisk vilje til at tackle disse problemer, som vanskeliggør fremtidige markante økonomiske fremskridt; beklager, at korruption og organiseret kriminalitet går ustraffet hen i visse områder i Kosovo, navnlig i den nordlige del; er bekymret over, at resultatlisten over efterforskninger, retsforfølgelser og endelige domsfældelser fortsat er begrænset, og at konfiskering og beslaglæggelse af kriminelle aktiver sjældent anvendes på trods af, at de er et vigtigt redskab til bekæmpelse af korruption, og opfordrer derfor til, at aktiver øjeblikkeligt indefrys, og at antallet af endelige konfiskeringer øges; opfordrer Kosovos korruptionsbekæmpelsesagentur til at anlægge en mere proaktiv tilgang i efterforskningerne; udtrykker bekymring over, at politiske partier og valgkampagnefinansiering ikke er tilstrækkeligt dækket af reguleringsmæssige tilsyn; er af den opfattelse, at loven om interessekonflikter skal bringes i overensstemmelse med europæiske standarder, og at den reelle fjernelse af embedsmænd, der er tiltalt eller dømt for alvorlige eller korruptionsrelaterede lovovertrædelser, skal omsættes i praksis; udtrykker bekymring over manglen på en effektiv koordinering mellem de institutioner, der er ansvarlige for opdagelse, efterforskning og retsforfølgelse af korruptionssager; udtrykker alvorlig bekymring over involveringen af kriminelle væbnede grupper og opfordrer til direkte og effektivt samarbejde mellem Kosovo og Serbien samt mellem alle landene i regionen om bekæmpelse af organiseret kriminalitet; understreger, at Kosovos medlemskab af Interpol og samarbejde med Europol vil lette disse bestræbelser;

Onsdag den 14. juni 2017

26. udtrykker bekymring over, at Kosovo fortsat er et lager- og transitland for hårde stoffer; bemærker med bekymring manglen på sikker oplagring af beslaglagt narkotika, inden den tilintetgøres; udtrykker alvorlig bekymring over det lave antal domfældelser i sager mod menneskehandel, til trods for at Kosovo er et kilde-, transit- og bestemmelsesland for handel med kvinder og børn; bemærker med bekymring, at der findes væbnede grupper, og de deltager i organiserede kriminelle aktiviteter såsom våbensmugling og den tilsyneladende straffrihed, som gør det muligt for dem at operere på tværs af grænser;

27. opfordrer Kosovo til at gøre øge indsatsen for at afskaffe kønsbestemt vold og til at sikre, at kvinder fuldt ud kan udøve deres rettigheder; opfordrer Kosovos institutioner til at afsætte tilstrækkelige midler til gennemførelsen af den nationale strategi om vold i hjemmet, hvilket inkluderer internationale mekanismer såsom Istanbulkonventionen; glæder sig over den politiske støtte på højt niveau vedrørende LGBTI-personers rettigheder; glæder sig over afholdelsen af den anden Pride-parade, men gentager, at der stadig er udbredt frygt i LGBTI-samfundet;

28. opfordrer Kosovos myndigheder til at tage fat på integration af kønsaspektet som en prioritet og sørge for, at de styrende organer og myndigheder går forrest med et godt eksempel; er bekymret over de strukturelle udfordringer, som hæmmer gennemførelsen af loven om ligestilling mellem kønnene, og er fortsat bekymret over underrepræsentationen af kvinder i beslutningstagende stillinger; opfordrer indtrængende Kosovo til fortsat at tilskynde kvinder til at søge højtplacerede stillinger; udtrykker bekymring over det lave niveau af kvinder, der har fast ejendom, og opfordrer myndighederne til aktivt at sørge for, at kvinders ejendomsrettigheder, herunder arv, sikres; glæder sig over vedtagelsen af en national strategi til bekæmpelse af vold i hjemmet og opfordrer til, at den gennemføres fuldt ud for at skabe fremskridt med hensyn til at bekæmpe vold i hjemmet og kønsbaseret vold; gentager på ny forbindelsen mellem seksuel vold under krig og konflikter og normaliseringen og det høje niveau af kønsbaseret vold i postkonfliktlande, hvis disse spørgsmål ikke behandles korrekt; opfordrer indtrængende myndighederne til offentligt at fremme og indføre beskyttelsesmekanismer og tilflugtsfaciliteter for kvinder, der bryder tavsheden og anmelder vold i hjemmet; roser NGO'ers indsats i forbindelse med dette spørgsmål;

29. roser oprettelsen af den tværministerielle koordinationsgruppe for Menneskerettigheder i 2016, men bemærker, at en yderligere indsats er nødvendig for at beskytte rettighederne for alle minoriteter i Kosovo, herunder romaer, ashkalier, egyptere og goraniere, gennem fuld gennemførelse af den relevante lovgivning og tildelingen af tilstrækkelige ressourcer; opfordrer de kompetente nationale og lokale myndigheder til som en prioritet at gennemføre alle nødvendige lovgivningsmæssige og praktiske foranstaltninger til at begrænse forskelsbehandling og til at bekræfte rettighederne for de forskellige etniske minoriteter, herunder kulturelle og sproglige rettigheder og ejendomsrettigheder, således at de bidrager til udviklingen af et multietnisk samfund; opfordrer Kosovo til at sikre, at hjemvendte flygtninge, hvoraf mange er romaer, integreres fuldt ud og får deres rettigheder som borgere tilbage, således at deres statsløshed ophører; opfordrer Kosovo til at vedtage en ny strategi og handlingsplan for integration af roma-, ashkali- og egyptersamfund;

30. glæder sig over den øgede indsats for at modvirke, forebygge og bekæmpe voldelig ekstremisme og radikaliserings og anerkender det vigtige arbejde, der udføres af Kosovo på dette område; bemærker, at et stort antal udenlandske krigere er vendt tilbage til Kosovo, og opfordrer myndighederne til at sikre, at de overvåges og retsforfølges, og til at anlægge en samlet tilgang med effektive politikker for forebyggelse, afradikalisering og, hvor det er relevant, reintegration; opfordrer til yderligere identifikation, forebyggelse og afbrydelse af strømmen af udenlandske krigere og af penge, som ikke kan spores, og som går til radikaliserings; understreger, at der er behov for effektive fællesskabsprogrammer til at afhjælpe de misforhold, som giver næring til voldelig ekstremisme og radikaliserings, og til at etablere tættere forbindelser, der fremmer tolerance og dialog;

31. glæder sig over forbedringen af den økonomiske situation og stigningen i skatteindtægter, hvilket stiller flere ressourcer til rådighed for regeringen til at gennemføre sine politikker; udtrykker imidlertid sin bekymring over holdbarheden af Kosovos budget hvad angår størrelsen af de ydelser, der gives til især krigsveteraner, og opfordrer i denne forbindelse til en reform af den relevante lov som aftalt med Den Internationale Valutafond; gentager, at socioøkonomiske strukturreformer er af afgørende betydning for at støtte væksten på lang sigt; understreger nødvendigheden af hurtigst muligt at styrke den lokale industri, samtidig med at der fokuseres på lokalt fremstillede produkters konkurrencedygtighed, således at de kan opfylde EU's standarder for import; er bekymret over afhængigheden af pengeoverførsler fra migranter; udtrykker bekymring over de beslutninger vedrørende ad hoc-finansiering, der er truffet og undergraver den stabilitet, som erhvervslivet har brug for; gentager, at det er nødvendigt at fremskynde registreringen af nye virksomheder, som for øjeblikket hæmmes af uansvarlig forvaltning, underudviklet infrastruktur, svage retsstatsforhold og korruption; opfordrer

Onsdag den 14. juni 2017

indtrængende Kosovo til at følge op på henstillingerne fra EU's »Small Business Act«-vurdering og indførelsen af konsekvensvurderinger af lovgivningen for at mindske den administrative byrde for SMV'er og opfordrer Kommissionen til at øge bistanden til SMV'er; opfordrer Kosovo til fuldt ud at gennemføre anbefalingerne fra det økonomiske reformprogram 2016-2018 og den europæiske reformdagsorden, som blev iværksat den 11. november 2016;

32. bemærker med bekymring den høje arbejdsløshed, navnlig ungdomsarbejdsløsheden, og udtrykker bekymring over forskelsbehandlingen af kvinder på arbejdsmarkedet, især i ansættelsesprocessen; opfordrer Kosovo til at optrappe sin indsats for at øge beskæftigelsen og forbedre vilkårene på arbejdsmarkedet; understreger behovet for at fokusere på at forbedre kvaliteten af uddannelse, bl.a. ved at forbedre lærernes uddannelse, støtte overgangen fra skole til job og matche uddannelsesmæssige kompetencer med jobkrav, som er et vigtigt skridt til at tackle den meget høje ungdomsarbejdsløshed; opfordrer til yderligere bestræbelser på at øge fælles uddannelse af alle dele af Kosovos samfund; understreger behovet for at forbedre håndhævelsesmekanismer, navnlig arbejdstilsynet og domstolene, og for gennem Kosovos Sociale og Økonomiske Råd at styrke dialogen mellem offentlige institutioner og arbejdsmarkedets parter; glæder sig over konklusionerne fra Paristopmødet i 2016 og etableringen af det første regionale kontor for ungdomssamarbejde;

33. beklager det langsomme tempo i Kosovos bestræbelser på at etablere en hensigtsmæssig og effektiv administrativ kapacitet, hvilket hindrer landet i fuldt ud at gennemføre de vedtagne love og anvende EU-midler effektivt; beklager den udbredte korruption, den politiske indblanding og politisering af personale i den offentlige forvaltning på alle niveauer samt udnævnelserne til forskellige uafhængige institutioner og agenturer på grundlag af politisk tilhørsforhold og ikke i tilstrækkeligt omfang faglige kriterier; opfordrer til, at der gøres en yderligere indsats for at sikre meritbaseret ansættelse, som er nødvendig for at sikre en effektiv, virkningsfuld og professionel uafhængig offentlig forvaltning; opfordrer til, at der iværksættes undersøgelser af den seneste påstand om politisk indblanding i ansættelsen til og beslutningsprocesserne i offentlige organer;

34. bemærker, at udbudsbetingelserne for ansøgninger til alle former for kontrakter inden for rammerne af finansiering af IPA er så krævende, at Kosovos eller regionale selskaber ofte ikke engang kan ansøge om dem, og opfordrer i dette øjemed til, at der lægges særlig vægt på at give interesserede parter vejledning og instruktion; opfordrer indtrængende myndighederne til at rette den resterende bistand, som endnu ikke er blevet afsat, til projekter, der har en mere direkte indvirkning på Kosovos økonomi;

35. glæder sig over forlængelsen af EULEX KOSOVO's mandat og opfordrer Kosovo til fortsat at samarbejde aktivt, således at EULEX til fulde og uhindret kan udøve sit mandat; opfordrer EU til at fortsætte bestræbelserne på yderligere at styrke et uafhængigt retsvæsen, politi- og toldsystem efter 2018 med henblik på, at Kosovo kan tage fuldt ejerskab over disse funktioner; opfordrer til en effektiv og smidig overgang af de retslige sager, som EULEX-anklagere har behandlet, til nationale anklagere med passende sikkerhedsforanstaltninger, der sikrer, at ofre for tidligere krænkelse har adgang til sandhed, retfærdighed og erstatning;

36. noterer sig, at den strafferetlige efterforskning af beskyldninger om korruption i EULEX-missionen er afsluttet; udtrykker sin tilfredshed med, at de involverede EU-embedsmænd er blevet rensat for enhver forseelse; opfordrer EULEX til at sikre øget effektivitet, fuld gennemsigtighed og større ansvar i forbindelse med missionen under varigheden af dens mandat og til fuldt ud at gennemføre alle anbefalinger fremsat af den uafhængige ekspert Jean-Paul Jacqué i dennes beretning fra 2014;

37. bemærker, at Kosovo hidtil ikke er blevet en vigtig transitroute for flygtninge og migranter, der rejser langs Vestbalkanruten; opfordrer indtrængende Kosovos myndigheder til at sikre, at de, der passerer, behandles i overensstemmelse med europæisk og international lovgivning, herunder EU's charter om grundlæggende rettigheder og flygtningekonventionen fra 1951; gentager, at finansiering, blandt andre godtgørelse inden for rammerne af IPA II-udgiftsområdet, bør stilles til rådighed og være klar til at blive udnyttet og gennemført hurtigt og effektivt efter behov i krisetider;

Onsdag den 14. juni 2017

38. glæder sig over, at flere serbiske religiøse og kulturelle steder, som beklageligvis blev ødelagt i 2004, er blevet restaureret med offentlige midler fra Kosovo, f.eks. den ortodokse katedral; anerkender, at Kosovo har forpligtet sig til at beskytte kulturarvssteder, og opfordrer myndighederne til at gennemføre alle FN's konventioner om kulturarv på alle niveauer uanset Kosovos status over for UNESCO gennem vedtagelse af en passende strategi og national lovgivning, og til at sikre en passende beskyttelse og forvaltning af kulturarvssteder overalt i Kosovo; glæder sig i denne forbindelse over EU-finansierede programmer til beskyttelse og genopbygning af små kulturarvssteder med henblik på at fremme interkulturel og interreligiøs dialog i alle multietniske kommuner; gentager, at udkastet til lov om religionsfrihed skal vedtages og bør indarbejde Venedigkommissionens henstillinger i dette spørgsmål;

39. glæder sig over Europarådets beslutning om at tildele Kosovo observatørstatus i den parlamentariske forsamling i januar 2017 i forbindelse med Kosovo-relaterede samlinger; støtter Kosovos bestræbelser på at blive integreret i det internationale samfund; opfordrer i denne forbindelse til, at Kosovo deltager i alle relevante regionale og internationale organisationer, og opfordrer Serbien til at ophøre med at gribe ind i denne proces;

40. opfordrer indtrængende Kosovos myndigheder til at vedtage en troværdig langsigtet energistrategi og lovramme baseret på energieffektivitet, diversificering af energikilder og udvikling af vedvarende energikilder; understreger, at der skal gøres en yderligere indsats hen imod pålidelige elnet og for at gøre energisektoren mere bæredygtig, med hensyn til både sikkerhed og miljøstandarder; opfordrer myndighederne til at undertegne aftalememorandummet for de seks lande på det vestlige Balkan om markedsudviklingen på det regionale elmarked og om oprettelsen af en ramme for fremtidigt samarbejde med andre lande; understreger, at Kosovo i 2017 vil have formandskabet vedrørende energifællesskabstraktaten, og minder myndighederne om Kosovos retlige forpligtelse i henhold til denne traktat, der skal sikre, at 25 % af al elektricitet, der produceres, kommer fra vedvarende energikilder senest i 2020; opfordrer regeringen til at respektere aftalen om at lukke Kosovo A-kraftværket og modernisere Kosovo B-kraftværket ved at gøre brug af de 60 mio. EUR, som EU har bevilget til dette formål inden for rammerne af IPA-midlerne; opfordrer til, at der udarbejdes en vandkraftstrategi for det vestlige Balkan som helhed;

41. udtrykker sin bekymring over det alarmerende niveau for luftforurening i Kosovo, navnlig i Pristinas byområde, og opfordrer de statslige og lokale myndigheder til omgående at træffe passende foranstaltninger til håndtering af denne nødsituation; fremhæver, at den nationale strategi for luftkvalitet skal håndhæves korrekt; er bekymret over, at affaldshåndteringsproblemet fortsat er et af de mest synlige problemer i Kosovo, og at den nuværende lovgivning ikke fuldt ud imødegår denne udfordring;

42. glæder sig over lanceringen af det nye projekt for jernbaneforbindelser på korridoren Orienten/det østlige Middelhav, der omfatter nye jernbanespor og togstationer i Kosovo og udgør Kosovos eneste forbindelse til den bredere region; opfordrer Kosovos regering til fuldt ud at støtte gennemførelsen af projektet;

43. glæder sig over Kommissionens indsats for at hæve blokaden af sammenkoblingen af elnet mellem Albanien og Kosovo, som har været blokeret af Serbien i flere måneder, og opfordrer til et konstruktivt samarbejde mellem de serbiske og kosovoske elmyndigheder; minder Serbien om, at den frist, som Energifællesskabet fastsatte for ophævelsen af blokaden, var senest den 31. december 2016;

44. opfordrer Kommissionen til at fortsætte arbejdet med migrationsrelaterede anliggender med alle lande i Vestbalkan for at sikre, at europæiske og internationale normer og standarder følges; glæder sig over det arbejde, der allerede er gjort i denne henseende;

45. opfordrer Kommissionen til at gøre en yderligere indsats for at støtte en reel forsoningsproces i regionen, navnlig gennem støtte til kulturelle projekter, der vedrører de seneste år og fremmer en fælles og delt forståelse for historien samt en offentlig og politisk kultur præget af tolerance, inklusion og forsoning;

46. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og Kosovos regering og nationalforsamling.